

**Programma van eisen en aandachtspunten
bouwteam
herinrichting Vtrop**

Status : Definitief

Datum : 02-10-2024

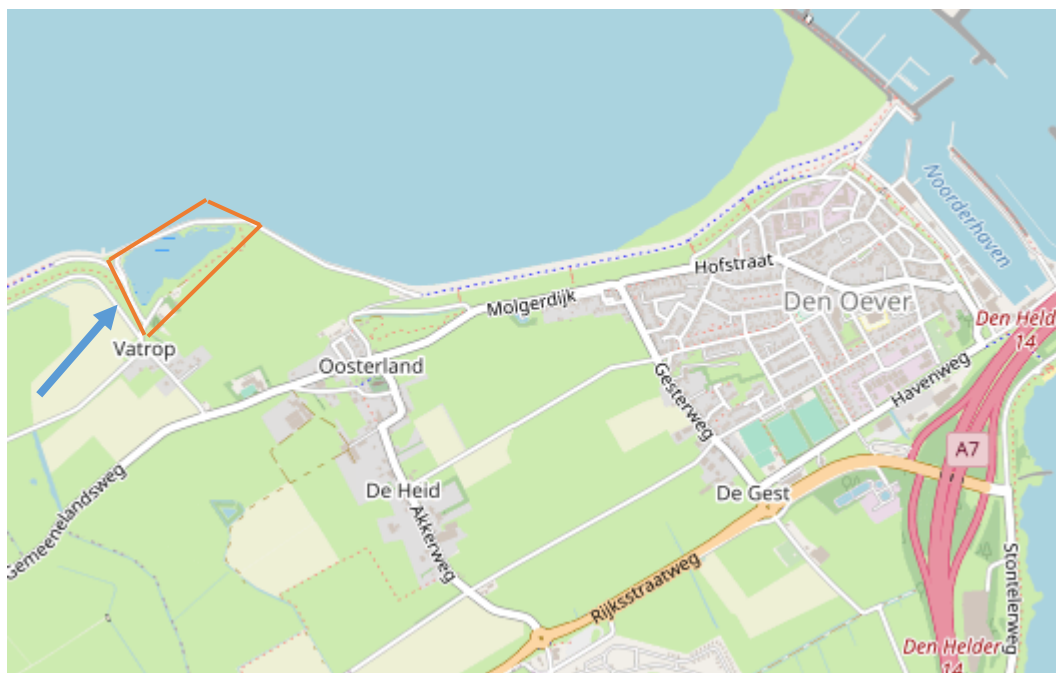
Inhoudsopgave

1.	Algemeen.....	3
1.1	Vatrop.....	3
1.2	Historie Project.....	4
2.	Programma van eisen en aandachtspunten bouwteam.....	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Programma van eisen en aandachtspunten bouwteam	6
2.2.1	Verbeteren broedmogelijkheden	6
2.2.2	Herstel hoogwatervluchtplaats	8
2.2.3	Algemeen.....	8
3.	Bijlage.....	9

1. Algemeen

1.1 Vatrop

Vatrop is een semi-buitendijkse broedplaats en HVP aan de noordkant van Wieringen (zie figuur 1).

Figuur 1: ligging Vatrop

Door het dichtslibben van het gebied, waardoor de in het verleden aangelegde eilanden verbonden raken met de “wal”, verslechteren de omstandigheden voor de broedende vogels. Gevolg is een toenemende predatie waardoor de levenskansen van met name de jongen van de wadvogels, en in het bijzonder de jongen van de kluut, aanzienlijk verslechteren. Dit negatieve effect wordt nog eens versterkt doordat de jongen moeilijk het wad op komen. De belemmerende dijk (voorlandkering) maar ook de beperkte doorgangen door de dijk zijn hier debet aan.

Gelet op de achteruitgang van de wadvogelpopulaties (zie onderstaand kader) zijn in het kader van het programma Wij&Wadvogels financiën beschikbaar gesteld voor herstel van de omstandigheden voor de wadvogels. Voor Vatrop betekent dit o.a. maatregelen gericht op het verbeteren van de doorgangen onder de dijk, het (deels) baggeren van de kleiput én het reguleren van de bezoekers- / recreantenstroom.

Jaarlijks maken 10 tot 12 miljoen vogels gebruik van het Waddengebied. Om te broeden, rusten en foerageren. Helaas gaat het al lange tijd niet goed met de wadvogelpopulaties. De Natura 2000-instandhoudingsdoelen worden niet of nauwelijks gehaald en zijn bovendien onvoldoende voor herstel van gezonde Wadvogelpopulaties. De urgentie om deze trend te keren is hoog, de bedreigingen zijn talrijk. Daarom heeft Nederland in het Trilaterale Waddenoverleg met de andere Waddenlanden afgesproken om de leefomstandigheden voor vogels in het Waddengebied te verbeteren. In opdracht van LNV is daarvoor het Actieplan Broedvogels Waddenzee opgesteld in 2018. Uitvoering van de reguliere beheermaatregelen loopt via de Natura 2000-beheerplannen. Uitvoering van alle additionele maatregelen, ook buiten N2000, verloopt via Wij&Wadvogels.

1.2 Historie Project

Het project komt voort uit de stuurgroep Waddenbaai met daarin de partijen: gemeente Texel, gemeente Den Helder, gemeente Hollands Kroon, gemeente Schagen, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK), Staatsbosbeheer (SBB) en de Provincie Noord-Holland (PNH). De eerste projectschetsen en budgetramingen zijn in 2022 opgesteld door Hein Sas (PRW) en ingediend bij Wij en Wadvogels. In de zomer van 2023 is de samenwerkingsovereenkomst tussen Wij&Wadvogels en (o.a.) Staatsbosbeheer gesloten. In de overeenkomst zijn afspraken gemaakt met betrekking tot het verbeteren van broedmogelijkheden voor wadvogels, herstel hoogwatervluchtplaatsen en bewustwording “genieten zonder verstoren”. Eén van de projecten in het bijbehorende programma (geënt op de in 2022 opgestelde projectschetsen en budgetramingen), is de “Herinrichting Vatrop t.b.v. de kluut”.

2. Programma van eisen en aandachtspunten bouwteam

2.1 Inleiding

Dit programma van eisen en aandachtspunten bouwteam is tot stand gekomen na overleg met directe betrokkenen bij het natuurgebied Vtrop. De betrokkenen zijn beroepsmatig en / of vrijwillig betrokken bij dit waardevolle natuurgebied.

Het overleg vond plaats op 29 juli 2024 met als doel het ophalen van informatie en wensen en dit te vertalen naar een breed gedragen programma van eisen en aandachtspunten, daarbij rekening houdend met de doelstellingen van het project. Opgemerkt wordt dat ruim twee jaar geleden een vergelijkbare sessie plaatsvond die, vanwege het ontbreken van een projectbudget, geen vervolg kreeg. Bij het overleg van 29 juli waren aanwezig:

- Hein Sas, freelancer, met als hoofdaandachtsgebied: de verbetering van de natuur van het estuariene en mariene milieu;
- Romee Huisman, omgevingsmanager bij Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
- Jaap Kottier, technisch manager bij Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
- Britte Mussche, trainee omgevingsmanagement bij Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
- Wim Tijssen, coördinator wadvogeltellingen Wieringen voor Sovon en Wetlandwacht Balgzand en Wieringerkust voor Vogelbescherming Nederland
- Dio Verbiest, vertegenwoordiger Stichting Landschapszorg Wieringen
- Leon Kelder, senior boswachter ecologie bij Staatsbosbeheer
- Mikal Folkertsma, boswachter publiek bij Staatsbosbeheer
- Peter Zut, boswachter beheer bij Staatsbosbeheer
- Adriaan Brouwer, senior projectleider bij Staatsbosbeheer
- Arjan van Poecke, projectleider bij Staatsbosbeheer

De gemeente Hollands Kroon, in de persoon van Stefan Louwerse, was op 29 juli niet aanwezig maar leverde wel, op basis van de opgestelde concepten, schriftelijke input voor het programma van eisen. Tevens betrokken maar niet

aanwezig op 29 juli waren Eise Harkema, hydroloog bij Staatsbosbeheer en Lisa van der Veen, adviseur communicatie bij Staatsbosbeheer.

2.2 Programma van eisen en aandachtspunten bouwteam

In onderstaande paragrafen zijn voor een 3-tal categorieën de eisen (E) en aandachtspunten (A) weergegeven.

2.2.1 Verbeteren broedmogelijkheden

1	Categorie	Verbeteren broedmogelijkheden
1.1	E	Waterverbinding met de Waddenzee waardoor de (essentiële) dynamiek van het gebied terugkeert.
1.2	E	Creëren van een “eenvoudige” en veilige Vatrop-Waddenzee route voor jonge kluten.
1.3	E	Functie primaire waterkering, ten westen en zuiden van het gebied, moet te allen tijde worden geborgd. Opmerking 1: stabiliteit primaire kering in relatie tot (bagger)werkzaamheden in Vatrop moet d.m.v. een berekening aangetoond worden. Een vergunning dient te worden aangevraagd. Opmerking 2: Vooraf in gesprek met het Hoogheemraadschap Noorderkwartier om de procedure te vergemakkelijken.
1.4	E	Voorlandkering mag niet vervallen maar een “grotere” (t.o.v. huidige verbindingen) doorgang Vatrop – Waddenzee is toegestaan.
1.5	A	Gebruik maken van CFD-analyse, danwel gelijke methodieken / programma’s, om het ontwerp van de doorgang te optimaliseren
1.6	E	Zoute kwel in omliggende landbouwgrond mag niet toenemen door de te treffen maatregelen. Opmerking: dit dient te worden aangetoond.
1.7	E	Sediment zo diep mogelijk wegbaggeren waardoor: - Een duurzaam (= voor een lange periode) broedeiland ontstaat; - Watermassa toeneemt (ontstaan van een hoge sediment buffer);

		Opmerking: randvoorwaarde bij zo diep mogelijk baggeren is dat de stabiliteit van de dijk / waterkering en eilanden gewaarborgd wordt.
1.8	E	Bestaande waterpartij zo diep mogelijk baggeren waardoor: - Een duurzaam (= voor een lange periode) broedeiland ontstaat; - Watermassa toeneemt (ontstaan van een hoge sediment buffer); Opmerking 1: randvoorwaarde bij zo diep mogelijk baggeren is dat de stabiliteit van de dijk / waterkering en eilanden gewaarborgd wordt. Opmerking 2: belangrijk is ondiepe delen in het gebied te behouden als foerageerplek voor lepelaars en andere wadvogels.
1.9	E	Schelpeneiland voorzien van nieuwe schelpen. Dit door bovenste laag af te schrapen en te verwerken langs de rand van het eiland en in het midden nieuwe schelpen aan te brengen. (zie punt 5 bijlage 1). Opmerking: bovenstaande periodieke werkzaamheden moeten worden opgenomen in het beheer- en onderhoudsplan.
1.10	A	Beoordelen monitoringsgegevens van de afgelopen jaren (uitgevoerd door SOVON). Beoordeling kan wellicht van invloed / sturend zijn op de invulling (= effectiviteit) van de te nemen maatregelen.
1.11	A	Aan de zuidoostzijde is bij een eerdere baggeractie een grote hoeveelheid bagger achtergebleven (punt 7 bijlage 3). Het is de wens om dit deel af te voeren en de actie onderdeel te maken van het project.
1.12	E	Door de bewoner direct wonende aan het natuurgebied is het idee geopperd om tussen de parkeerplaats en het natuurgebied een tuunwal aan te brengen (punt 10 bijlage 1). Een aangelegde tuunwal vormt een barrière tussen de parkeerplaats en het natuurgebied en voorkomt bijvoorbeeld het inschijnen van koplampen van auto's in het gebied. Opmerking: wanneer een tuunwal

		wordt aangelegd moeten afspraken gemaakt worden over het onderhoud en beheer.
1.13	E	Het opstellen van een onderhouds- en beheerplan (incl. financiering).

2.2.2 Herstel hoogwatervluchtplaats

2	Categorie	Herstel hoogwatervluchtplaats
2.1	E	Herstel van de functie hoogwatervluchtplaats door regulering / sturing en informeren van recreanten in het gebied. Opmerking: de hoogwatervluchtplaats heeft o.a. zijn functie verloren door verstoring van met name wandelaars, vaak vergezeld van honden.

2.2.3 Algemeen

4	Categorie	Algemeen
4.1	E	Langs de zuidkant van het gebied loopt een oud hekwerk Dit kan weggehaald worden zodat de maaierwerkzaamheden (onderhoud en beheer) gemakkelijker uitgevoerd kunnen worden. (punt 9 in bijlage 1)
4.2	E	Naar verwachting wordt in 2026 de primaire waterkering rondom Vatrop door het HHNK verzwaaard. Dit vraagt om, indien gelijk oplopend, afstemming met de werkzaamheden in Vatrop.
4.3	A	Werken binnen de kernzone van de dijk vereist in het stormseizoen , in het kader van de keur, een ontheffing.

3. Bijlage

